

ΙΔΡΥΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΥΓΚΥΡΙΑΣ

ΙΟΥΛΙΟΣ 2013

- A. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΛΙΜΑ (ΕΛΛΑΔΑ – ΕΕ-27– ΕΥΡΩΖΩΝΗ)
- B. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ –ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ –ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ – ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ
- Γ. ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗ ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗ (ΕΛΛΑΔΑ – ΕΕ-27– ΕΥΡΩΖΩΝΗ)

1 Αυγούστου 2013

Το IOBE διεξάγει κάθε μήνα από το 1981 Έρευνες Οικονομικής Συγκυρίας στις επιχειρήσεις στους τέσσερις τομείς της οικονομίας και, από τον Μάιο του 2008, και στους καταναλωτές. Οι έρευνες αποτελούν μέρος του κοινού εναρμονισμένου προγράμματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (DG ECFIN) και τα αποτελέσματά τους χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του δείκτη οικονομικού κλίματος σε Ελλάδα και στις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες, ενώ δημοσιεύονται αναλυτικά στις εκδόσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι αναλύσεις που δημοσιεύονται κάθε μήνα με τη μορφή αυτής της έκδοσης στηρίζονται στα πρωτογενή, αναλυτικά στοιχεία για πάνω από 1000 επιχειρήσεις και αντιπροσωπευτικό δείγμα 1500 καταναλωτών, όπως προκύπτουν από τις έρευνες που διεξάγει αποκλειστικά και μόνο το IOBE για την Ελλάδα για λογαριασμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Επόμενο δελτίο: **1 Οκτωβρίου 2013**

A. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΛΙΜΑ: ΕΕ-27, ΕΥΡΩΖΩΝΗ, ΕΛΛΑΔΑ**Ε.Ε – ΕΥΡΩΖΩΝΗ: Ανάκαμψη του οικονομικού κλίματος σε ΕΕ και Ευρωζώνη**

Το οικονομικό κλίμα βελτιώνεται και τον Ιούλιο, τόσο στην Ευρωζώνη, όσο και στην ΕΕ¹, διατηρώντας την ανοδική τάση που ξεκίνησε τον Μάιο, με το σχετικό δείκτη να αυξάνεται κατά 1,2 και 2,4 μονάδες αντίστοιχα, στις 92,5 και 95,0 μονάδες. Ο δείκτης υπολείπεται ωστόσο ακόμη αισθητά έναντι του μακροχρόνιου μέσου όρου του και στις δύο ζώνες. Στην **Ευρωζώνη**, η βελτίωση του κλίματος οφείλεται στην ανάκαμψη των επιχειρηματικών προσδοκιών σε όλους τους τομείς, εκτός των Κατασκευών, αλλά και στην άνοδο της καταναλωτικής εμπιστοσύνης. Συγκεκριμένα, στις **Υπηρεσίες** το κλίμα βελτιώθηκε περισσότερο σε σχέση με τους άλλους τομείς (+1,8), ενώ στο **Λιανικό Εμπόριο** ηπιότερα (+0,9). Στη **Βιομηχανία**, η άνοδος των προσδοκιών είναι σχετικά χαμηλή (+0,6 μονάδες), ενώ στις **Κατασκευές** ο σχετικός δείκτης μειώνεται (-1,0). Η **καταναλωτική εμπιστοσύνη** βελτιώθηκε σημαντικά (+3,1 μονάδες), ενώ σε επίπεδο χωρών της Ευρωζώνης, ο **δείκτης κλίματος** ανέκαμψε τον Ιούλιο σε τέσσερις από τις πέντε μεγαλύτερες εξ' αυτών, ήτοι στην Ιταλία (+2,9), την Ισπανία (+1,2), την Γαλλία (+1,2), την Γερμανία (+0,7), ενώ υποχώρησε στην Ολλανδία (-2,0).

Στην **ΕΕ**, η βελτίωση του κλίματος είναι εντονότερη σε σχέση με την Ευρωζώνη, καθώς οι προσδοκίες αυξήθηκαν θεαματικά στο Ην. Βασίλειο. Σε επίπεδο τομέων, η ανάκαμψη σε Βιομηχανία, Λιανικό Εμπόριο και καταναλωτές είναι υψηλότερη από ότι στην Ευρωζώνη, ενώ στις Κατασκευές, ο σχετικός δείκτης μειώθηκε ηπιότερα. Αναλυτικότερα:

- Στη **Βιομηχανία**, οι δείκτες επιχειρηματικών προσδοκιών διαμορφώνονται στις -10,0 και -10,6 μονάδες σε ΕΕ και Ευρωζώνη αντίστοιχα. Οι *προβλέψεις για την εξέλιξη της παραγωγής* βελτιώνονται στην Ευρωζώνη και περισσότερο στην ΕΕ, εξέλιξη ανάλογη με εκείνη στις *εκτιμήσεις για τα επίπεδα παραγγελιών και ζήτησης*. Τέλος, οι δείκτες στις *εκτιμήσεις για τα αποθέματα* μειώνονται ελαφρά στην ΕΕ και δεν μεταβάλλονται στην Ευρωζώνη.
- Στις **Υπηρεσίες**, οι δείκτες προσδοκιών κινούνται στις -4,5 και τις -7,8 μονάδες στην ΕΕ και την Ευρωζώνη αντίστοιχα. Οι αρνητικές *εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για την τρέχουσα δραστηριότητά τους* αμβλύνονται ελαφρά στην Ευρωζώνη και περισσότερο στην ΕΕ, ενώ οι *εκτιμήσεις για την τρέχουσα ζήτηση* βελτιώνονται επίσης και στις δύο ζώνες. Τέλος, οι *προβλέψεις των επιχειρήσεων για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξη της ζήτησης* παραμένουν αμετάβλητες σε αμφότερες ΕΕ και Ευρωζώνη.
- Στο **Λιανικό Εμπόριο**, οι σχετικοί δείκτες διαμορφώθηκαν στις -7,0 στην ΕΕ και στις -13,7 μονάδες στην Ευρωζώνη. Οι αρνητικές *εκτιμήσεις για την τρέχουσα επιχειρηματική δραστηριότητα* αμβλύνονται και στις δύο ζώνες, περισσότερο όμως στην ΕΕ, ενώ οι *εκτιμήσεις για τα αποθέματα* δεν μεταβάλλονται. Τέλος, σημαντική άνοδο καταγράφει ο δείκτης των *προβλέψεων για τις πωλήσεις τους επόμενους μήνες* στην ΕΕ και μικρότερη στην Ευρωζώνη.
- Στις **Κατασκευές**, ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών κινείται στις -31,0 και -32,2 μονάδες σε ΕΕ και Ευρωζώνη αντίστοιχα. Οι αρνητικές *προβλέψεις για το επίπεδο των εργασιών* εντείνονται κατά 3 μονάδες σε αμφότερες ΕΕ και Ευρωζώνη, ενώ αντίθετα οι *προβλέψεις για την απασχόληση* βελτιώνονται ελαφρά και στις δύο ζώνες.

¹ Οι χρονοσειρές και οι σταθμίσεις των χωρών έχουν αναθεωρηθεί λόγω της ένταξης στο δείκτη της ΕΕ της Κροατίας.

- Ο **Δείκτης Καταναλωτικής Εμπιστοσύνης** διαμορφώνεται στις -14,8 μονάδες στην ΕΕ και στις -17,4 μονάδες στην Ευρωζώνη. Οι αρνητικές προβλέψεις των καταναλωτών για την οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού τους αμβλύνονται, περισσότερο στην ΕΕ, ενώ και οι προβλέψεις για την οικονομική κατάσταση της χώρας κερδίζουν έδαφος και στις δύο ζώνες. Η πρόθεση για αποταμίευση βελτιώνεται επίσης, περισσότερο στην ΕΕ, ενώ τέλος, ο δείκτης προβλέψεων για την εξέλιξη της ανεργίας εξομαλύνεται, τόσο στην ΕΕ, όσο και στην Ευρωζώνη.

Πίνακας 1: Δείκτες Οικονομικού Κλίματος (1990-2012=100, εποχικά εξομαλυμένα στοιχεία)¹

Περιοχή	Ακραίες τιμές ²		Μέσος όρος					
	Min	Max	2001-2012	2008	2009	2010	2011	2012
ΕΕ-27	67,2 Μαρ-09	114,1 Ιουν-07	99,1	94,1	79,6	101,7	101,0	90,8
Ευρωζώνη	70,0 Μαρ-09	113,5 Ιαν-01	98,5	94,3	80,7	101,1	101,8	90,4
Ελλάδα	74,4 Μαρ-09	111,9 Απρ-04	96,1	98,6	82,0	82,0	80,6	80,0

Περιοχή	2012											
	Ι	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ
ΕΕ-27	93,6	94,8	93,9	94,2	91,5	91,5	89,9	88,0	87,0	87,1	89,1	89,3
Ευρωζώνη	94,1	95,4	95,4	94,0	91,8	91,2	88,9	87,3	86,0	85,4	86,9	88,0
Ελλάδα	78,2	78,2	79,0	80,4	79,2	77,3	79,4	80,2	79,4	79,2	82,1	86,9

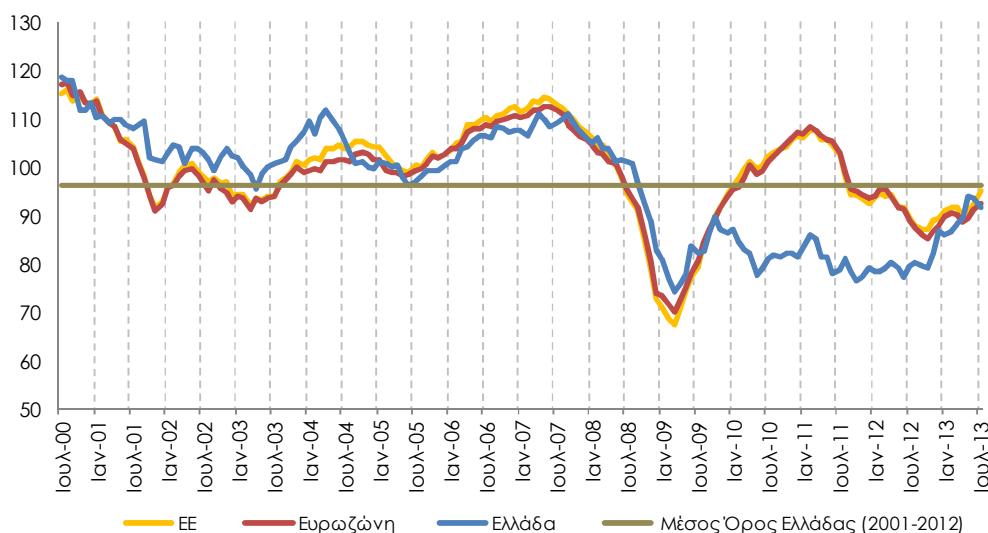
Περιοχή	2013											
	Ι	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ
ΕΕ-27	91,0	91,5	91,5	89,7	90,9	92,6	95,0					
Ευρωζώνη	89,7	90,5	90,1	88,6	89,5	91,3	92,5					
Ελλάδα	85,8	86,9	88,1	89,2	93,8	93,5	91,7					

¹ Ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος είναι το σταθμισμένο άθροισμα των Δεικτών Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία, τις Κατασκευές, το Λιανικό Εμπόριο, τις Υπηρεσίες και του Δείκτη Καταναλωτικής Εμπιστοσύνης.

² Οι ακραίες τιμές αναφέρονται στην περίοδο 2001-2012, σε όλους τους πίνακες

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG Ecfm

Διάγραμμα 1: Δείκτες Οικονομικού Κλίματος Ε.Ε-27 και Ελλάδα (1990-2012=100, εποχικά εξομαλυμένα στοιχεία)

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG Ecfm

- Τέλος, ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στις **Χρηματοοικονομικές Υπηρεσίες** (δεν περιλαμβάνεται στο δείκτη οικονομικού κλίματος) επιδεινώνεται οριακά στην ΕΕ (+7,1 από +7,5 μον.) αλλά βελτιώνεται στην Ευρωζώνη (+1,7 από -1,4 μον.). Από τα επιμέρους στοιχεία, οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων ενισχύονται οριακά στην ΕΕ και περισσότερο στην Ευρωζώνη, εξέλιξη ανάλογη με εκείνη στις εκτιμήσεις για την τρέχουσα πορεία της ζήτησης. Από την άλλη πλευρά, ο αρνητικός δείκτης για τις προβλέψεις της ζήτησης στο επόμενο τρίμηνο αμβλύνεται και στις δύο ζώνες, περισσότερο όμως στην ΕΕ.

ΕΛΛΑΔΑ: Εξασθένιση του οικονομικού κλίματος, επιδείνωση καταναλωτικής εμπιστοσύνης

Ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος στην Ελλάδα τον Ιούλιο υποχωρεί εκ νέου και διαμορφώνεται στις 91,7 (από 93,5) μονάδες, αν και εξακολουθεί να κινείται σε υψηλά επίπεδα για την περίοδο της ύφεσης. Η τάση που καταγράφεται σε όλους τους επιμέρους δείκτες, με εξαίρεση τις Κατασκευές, είναι πτωτική, ενώ και η καταναλωτική εμπιστοσύνη υποχωρεί, για δεύτερο κατά σειρά μήνα. **Η πολιτική αβεβαιότητα φαίνεται να επηρέασε σε μικρό βαθμό τις επιχειρηματικές προσδοκίες και περισσότερο την καταναλωτική εμπιστοσύνη. Αν και η διαπραγμάτευση για την καταβολή της δόσης δεν αποτέλεσε εστία διενέξεων με τους δανειστές, όπως στο παρελθόν, η κινητικότητα / διαθεσιμότητα στο Δημόσιο τομέα δημιουργεί εστίες τριβής, τουλάχιστον με ένα μέρος των πολιτών. Από την άλλη πλευρά η αυξημένη τουριστική κίνηση φαίνεται να επηρεάζει θετικά αρκετές αγορές, ωστόσο η αναμενόμενη φορολογική επιβάρυνση από Σεπτέμβριο με καθυστερούμενες εισφορές, αλλά και η καταβολή της φορολογίας εισοδήματος δεν επιτρέπουν μεγαλύτερη υποχώρηση της απαισιοδοξίας. Τέλος η ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών, αλλά και οι διαδικασίες συγχωνεύσεων / εξαγορών στο χώρο εξελίχθηκαν χωρίς ιδιαίτερα προβλήματα. Παρά το μεγάλο πρόβλημα των μη εξυπηρετούμενων δανείων, η έκθεση στην ΕΚΤ περιορίζεται σταδιακά και ενδεχομένως να μπορεί να ξεκινήσει, έστω σταδιακά, η παροχή κάποιας ρευστότητας στην οικονομία.**

- στη **Βιομηχανία**, οι θετικές προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξη της παραγωγής εξασθενούν περαιτέρω, ενώ τόσο οι εκτιμήσεις για τα αποθέματα, όσο και οι εκτιμήσεις για το τρέχον επίπεδο παραγγελιών και ζήτησης δεν μεταβάλλονται.
- στις **Υπηρεσίες**, τόσο οι εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για την τρέχουσα δραστηριότητά τους όσο και οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα ζήτηση των πωλήσεων παραμένουν σχεδόν στα ίδια επίπεδα, με τις αρνητικές προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξή τους να εντείνονται.
- στο **Λιανικό Εμπόριο**, οι εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις επιδεινώνονται περαιτέρω, με τις προβλέψεις για τις βραχυπρόθεσμες προοπτικές τους να μην μεταβάλλονται και τις αρνητικές εκτιμήσεις για τα αποθέματα να κάμπτονται οριακά.
- στις **Κατασκευές**, οι δυσμενείς προβλέψεις για το πρόγραμμα εργασιών των επιχειρήσεων αμβλύνονται, με ταυτόχρονη άμβλυνση του αρνητικού δείκτη της απασχόλησης.
- στην **Καταναλωτική Εμπιστοσύνη**, από τη μία πλευρά οι προβλέψεις για την οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού, αλλά και οι αντίστοιχες για την οικονομική κατάσταση της χώρας επιδεινώνονται, από την άλλη παρόλο που ενισχύεται ενώ οι χαμηλές προθέσεις για αποταμίευση το επόμενο 12μηνο βελτιώνονται. Τέλος, οι δυσμενείς προβλέψεις για την εξέλιξη της ανεργίας εντείνονται εκ νέου.

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ: Ελαφρά επιδείνωση προσδοκιών, περαιτέρω εξασθένηση των θετικών προβλέψεων για την παραγωγή

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη **Βιομηχανία** υποχωρεί εκ νέου τον Ιούλιο, φθάνοντας στις 86,2 μονάδες (από 88,8 μονάδες), ανώτερα πάντως έναντι της αντίστοιχης περσινής του επίδοσης (73,5). **Από τις βασικές μεταβλητές, είναι η περαιτέρω άμβλυνση του ισοζυγίου στις προβλέψεις για την παραγωγή της επόμενης περιόδου που έλκει το συνολικό δείκτη προς τα κάτω, αφού τόσο τα εκτιμώμενα αποθέματα, όσο και οι εκτιμήσεις για τις τρέχουσες παραγγελίες και τη ζήτηση παραμένουν αμετάβλητα.** Αναλυτικότερα:

α) Σε **επίπεδο παραγγελιών και ζήτησης**, ο σχετικός δείκτης διαμορφώνεται στα ίδια επίπεδα, στις -36 μονάδες, με το 38% (από 41%) των επιχειρήσεων να δηλώνει χαμηλές για την εποχή παραγγελίες και μόλις 2% (από 6%) να αναφέρει το αντίθετο.

β) Στις **προβλέψεις για την εξέλιξη της παραγωγής τους προσεχείς 3-4 μήνες**, οι θετικές προβλέψεις εξασθενούν κατά 8 μονάδες και ο δείκτης ισοσκελίζεται. Από ένα 23% των επιχειρήσεων προβλέπει αμφότερα πτώση (από 20%) και άνοδο (από 28%) της παραγωγής στο επόμενο τρίμηνο.

γ) Αμετάβλητες παραμένουν οι εκτιμήσεις για τα **αποθέματα έτοιμων προϊόντων**, με το σχετικό ισοζύγιο να διαμορφώνεται εκ νέου στη +1 μονάδα και το 16% των επιχειρήσεων να αναφέρει υψηλά για την εποχή αποθέματα.

δ) Οι δείκτες που συνδέονται με την *εξαγωγική δραστηριότητα των επιχειρήσεων* αποτυπώνουν θετικές και αρνητικές τάσεις: οι **εκτιμήσεις για τις εξαγωγές το τελευταίο τρίμηνο** κινούνται και πάλι ανοδικά (+7 από +1 μονάδες το σχετικό ισοζύγιο), όπως και οι αρνητικές **εκτιμήσεις για τις παραγγελίες και τη ζήτηση εξωτερικού** (-22 από -27 μον. το ισοζύγιο). Αντίθετα, οι **προβλέψεις για τις εξαγωγές τους προσεχείς μήνες** κινούνται εκ νέου πτωτικά, χάνοντας 14 μονάδες (στις +4).

ε) Οι θετικές **προβλέψεις για τις πωλήσεις τους προσεχείς μήνες** αποδυναμώνονται σημαντικά και ισοσκελίζεται (από +15 μον.), με ένα 22% των επιχειρήσεων να αναμένει αντίστοιχα μείωση (από 18%) και άνοδο πωλήσεων (από 33%) στο επόμενο διάστημα. Πάντως οι **εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις** κινούνται ανοδικά, αν και παραμένουν σε πολύ χαμηλά επίπεδα (στις +3 από -2 μον. ο δείκτης).

στ) Οι **μήνες εξασφαλισμένης παραγωγής** αμβλύνονται περαιτέρω, στη χαμηλότερη φετινή επίδοση, φθάνοντας στους 3,5 μήνες (από 4), με το **ποσοστό χρησιμοποίησης εργοστασιακού δυναμικού** να κινείται στο φετινό μέσο όρο του, στο 64,5%.

ζ) Ο δείκτης **προβλέψεων για την απασχόληση** βελτιώνεται, αν και παραμένει σε αρνητικά επίπεδα, στις -8 μονάδες (από -11). Το 5% των επιχειρήσεων (από 12%) προβλέπει άνοδο της απασχόλησης, ενώ αντίθετα ένα 13% (από 26%) αναμένει περαιτέρω μείωσή της.

η) Στις **προβλέψεις για τις μεταβολές των τιμών**, ο σχετικός δείκτης κινείται ελαφρώς πτωτικά, στις -10 (από -7) μονάδες, ενώ η συντριπτική πλειονότητα των επιχειρήσεων (86%) προβλέπει σταθερότητα τιμών το επόμενο τρίμηνο και το 12% μείωσή τους.

θ) Σχετικά με τα ερωτήματα που τίθενται ανά τρίμηνο, οι **εκτιμήσεις για τις νέες παραγγελίες** κινούνται ανοδικά, με το σχετικό ισοζύγιο να ανέρχεται στις +6 (από -13) μονάδες. Το 14% (από 1/4) των επιχειρήσεων του τομέα αναφέρει πτώση των νέων παραγγελιών του και το 1/5 (από 12%) δηλώνει αντίθετα αυξημένες νέες παραγγελίες.

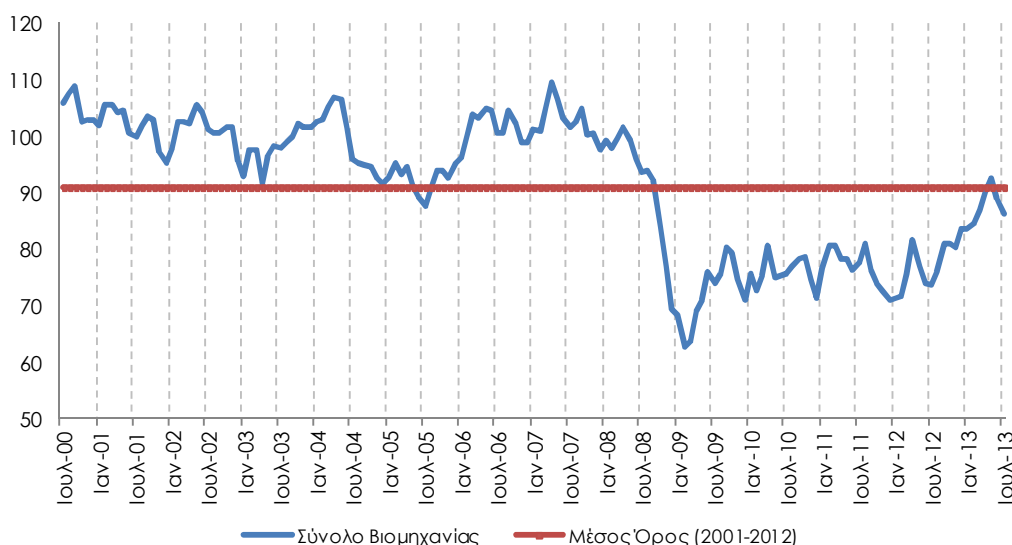
Πίνακας 2: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία

Τομέας		Ακραίες τιμές			Μέσος όρος						
Βιομηχανία (1996-2006=100)		Min	Max		2001-2012	2008	2009	2010	2011	2012	
		62,8 Φεβ-09	109,5 Απρ-07		90,9	91,9	72,1	75,8	76,9	77,2	
2012											
Ι	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ
71,4	71,6	75,7	81,6	77,1	74,1	73,5	75,8	80,9	81,0	80,4	83,6
2013											
Ι	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ	
83,7	84,4	87,1	90,3	92,6	88,8	86,2					

Σημείωση: Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών υπολογίζεται με βάση τις προβλέψεις παραγωγής, τις εκτιμήσεις για το ύψος των αποθεμάτων και τις εκτιμήσεις για τις παραγγελίες και τη ζήτηση.

Πηγή: IOBE

Διάγραμμα 2: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία (1996-2006=100)

Πηγή: IOBE

ι) Ως προς τους **λόγους που παρεμποδίζουν την παραγωγική δραστηριότητα**, το 1/4 των επιχειρήσεων (από 31%) εκτιμά απρόσκοπτη επιχειρηματική λειτουργία, ενώ από τις υπόλοιπες, το 36% δηλώνει ως σημαντικότερο εμπόδιο την ανεπάρκεια ζήτησης, το 22% την κεφαλαιακή ανεπάρκεια και ένα 12% τους παράγοντες που συνδέονται με την ύφεση και την τρέχουσα οικονομική συγκυρία.

κ) Τέλος, στο τριμηνιαίο ερώτημα σχετικά με τις **προβλέψεις των επιχειρήσεων για τον προορισμό των εξαγωγών τους στους προσεχείς μήνες**, καταγράφεται πτώση σε σχέση με την μέτρηση Απριλίου προς όλες τις αγορές, λιγότερο όμως προς τις χώρες της ΕΕ (+2 από +9 μον. το ισοζύγιο) και περισσότερο προς τις Βαλκανικές (-7 από +3 μον.) και τις λοιπές χώρες (+2 από +21 μον.).

Σε επίπεδο βασικών τομέων, οι επιχειρηματικές προσδοκίες εξασθενούν σημαντικά τον Ιούλιο στα Κεφαλαιουχικά Αγαθά, ενώ παραμένουν σχεδόν στα ίδια επίπεδα στα Καταναλωτικά και τα Ενδιάμεσα Αγαθά. Αναλυτικότερα:

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στα **Καταναλωτικά Αγαθά** τον Ιούλιο κινείται οριακά προς τα κάτω, στις 93,8 μονάδες. Από τις κύριες μεταβλητές του δείκτη, η άμβλυνση του αρνητικού ισοζυγίου παραγγελιών και εγχώριας ζήτησης (-16 από -25 μον.) αντισταθμίζεται από την αποδυνάμωση του δείκτη στις προβλέψεις για την παραγωγή τους προσεχείς μήνες (+7 από +18 μον.). Οι εκτιμήσεις για τα αποθέματα παραμένουν σχεδόν στα ίδια επίπεδα (ισοσκελισμένος δείκτης). Ως προς τις εξαγωγές, θετικά κινούνται οι εκτιμήσεις για τις τρέχουσες εξαγωγές (+14 από +11 μον. το ισοζύγιο) και τις παραγγελίες και ζήτηση εξωτερικού (-8 από -18 μον.), ενώ αντίθετα οι προβλέψεις εξαγωγών για το επόμενο τρίμηνο χάνουν έδαφος, με το σχετικό δείκτη να περιορίζεται κατά το ήμισυ (+12 μον.). Οι προβλέψεις για την απασχόληση επιδεινώνονται (+1 από +16 μον. ο δείκτης), ενώ στις τιμές, ο σχετικός δείκτης υποχωρεί στις -7 μονάδες (από +1), με το 93% των επιχειρήσεων να μην αναμένει μεταβολές. Στα ερωτήματα τριμήνου, ανοδικά κινούνται οι νέες παραγγελίες (+16 από -10 μον. το σχετικό ισοζύγιο), με το ποσοστό των επιχειρήσεων που αναφέρει απρόσκοπτη δραστηριότητα να αυξάνεται στο 42%. Ως προς τις προβλέψεις για τις εξαγωγές βάσει προορισμού, αυτές προς την ΕΕ δεν μεταβάλλονται, προς τα Βαλκάνια βελτιώνονται, ενώ αντίθετα επιδεινώνονται ελαφρά εκείνες προς τις λοιπές αγορές.

Μετά από ένα τετράμηνο ανόδου, τον Ιούλιο ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στα **Κεφαλαιουχικά Αγαθά** κινείται πτωτικά, στις 71,2 μονάδες (από 91,6). Είναι κυρίως η σφοδρή πτώση στο ισοζύγιο των προβλέψεων για την παραγωγή (-23 από +19 μον.), αλλά και η αισθητή διεύρυνση του έντονα αρνητικού δείκτη στις εκτιμήσεις για τις παραγγελίες και τη ζήτηση (-59 από -43 μον.) που ωθούν το συνολικό δείκτη σε μείωση. Το ισοζύγιο των αποθεμάτων κινείται ελαφρώς ανοδικά (+2 από -2 μον.), ενώ από τους εξαγωγικούς δείκτες, θετικές μεταβολές καταγράφονται στις εκτιμήσεις για τις τρέχουσες εξαγωγές, παραγγελίες και ζήτηση εξωτερικού, με τις θετικές προβλέψεις του επόμενου τριμήνου όμως να εξασθενούν σημαντικά (+31 από +45 μον. το ισοζύγιο). Παρά τη βελτίωσή τους, οι προβλέψεις για την απασχόληση του κλάδου παραμένουν έντονα δυσμενείς (-41 από -76 μον. το ισοζύγιο), ενώ ως προς τις τιμές, το 87% των επιχειρήσεων αναμένει σταθερότητα και το υπόλοιπο 13% μείωση τιμών. Τέλος, το ποσοστό των επιχειρήσεων που κρίνει ως απρόσκοπτη την παραγωγική δραστηριότητά του φθάνει μόλις το 6%, ενώ στις νέες παραγγελίες, ο σχετικός δείκτης ανέρχεται στις +3 μονάδες (από -16). Τέλος, σημαντική πτώση σημειώνει ο δείκτης προβλέψεων για εξαγωγές προς όλους τους βασικούς προορισμούς.

Ανοδικά κινούνται οι επιχειρηματικές προσδοκίες στα **Ενδιάμεσα Αγαθά**, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις 83,8 μονάδες. Η μικρή άνοδος στις προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξη της παραγωγής που οδηγεί σε ισοσκελισμένο ισοζύγιο (από -4 μον.), αλλά και η ήπια αποκλιμάκωση στο δείκτη των εκτιμώμενων αποθεμάτων, αντισταθμίζεται εν πολλοίς από ανάλογη πτώση στο ισοζύγιο των εκτιμήσεων για τις τρέχουσες παραγγελίες και τη ζήτηση (-46 από -43 μον.). Από τα υπόλοιπα στοιχεία δραστηριότητας, οι προβλέψεις για τις εξαγωγές μεταβάλλονται και πάλι αρνητικά (-8 από +5 μον. το ισοζύγιο), ενώ ελαφρώς πτωτική είναι και η τάση στην προβλεπόμενη απασχόληση (-10 από -8 μον. το σχετικό ισοζύγιο), με το 14% (από 11%) των επιχειρήσεων να αναμένει νέες απώλειες στις θέσεις εργασίας. Στις τιμές, ο σχετικός δείκτης διαμορφώνεται εκ νέου στις -12 μον., ενώ τέλος, στα ερωτήματα τριμήνου, οι νέες παραγγελίες κερδίζουν έδαφος (-2 από -16 μον. το ισοζύγιο), με το ποσοστό των επιχειρήσεων

που δηλώνουν ότι δεν αντιμετωπίζουν προσκόμματα στη λειτουργία τους να κατακυλά στο 15% (από 35%). Στις τριμηνιαίες προβλέψεις για τις εξαγωγές, καταγράφεται πτώση στους σχετικούς δείκτες προς όλους τους προορισμούς, με μικρότερη εκείνη προς τις ευρωπαϊκές χώρες.

ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ: Ελαφρά βελτίωση των προσδοκιών, άμβλυνση των αρνητικών προβλέψεων για την απασχόληση

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Κατασκευές ανακάμπτει για τέταρτο κατά σειρά μήνα και διαμορφώνεται τον Ιούλιο στις 72,3 μονάδες (από 69,5), στην υψηλότερη επίδοσή του από τα τέλη του 2009. **Το επίπεδο των προγραμματισμένων εργασιών παραμένει σε αισθητά δυσμενή επίπεδα, όμως οι προβλέψεις για την απασχόληση είναι λιγότερο δυσμενείς.** Αναλυτικότερα, ο αρνητικός δείκτης που αναφέρεται στο πρόγραμμα εργασιών των επιχειρήσεων αμβλύνεται ελαφρά και διαμορφώνεται στις -65 μονάδες (από -68), με το 72% όμως των επιχειρήσεων να διατυπώνει απαισιόδοξες προβλέψεις για το επίπεδο των εργασιών του το επόμενο τρίμηνο και το ποσοστό εκείνων που αναμένουν βελτίωση να φθάνει μόλις στο 7% (από 9%). Η βελτίωση σε όρους απασχόλησης συνεχίζεται και τον Ιούλιο, ηπιότερη όμως, με το σχετικό δείκτη να εμφανίζει θετικό πρόσημο για πρώτη φορά εντός της τελευταίας πενταετίας. Έτσι, όσοι αναμένουν νέες απώλειες (34%) θέσεων εργασίας υπερέρχουν ελαφρά εκείνων που προβλέπουν άνοδο της απασχόλησης (31%). Από τα υπόλοιπα στοιχεία δραστηριότητας, οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα πορεία των εργασιών χάνουν έδαφος, με το σχετικό αρνητικό δείκτη να υποχωρεί στις -22 μονάδες (από -8), ενώ οι μήνες εξασφαλισμένης δραστηριότητας αυξάνονται ελαφρά στους 11,7 (από 10,9). Σε επίπεδο τιμών, το σχετικό αρνητικό ισοζύγιο διπλασιάζεται στις -35 μονάδες, ενώ τέλος, ένα 9% (από 10%) των επιχειρήσεων του τομέα αναφέρει απρόσκοπτη επιχειρηματική λειτουργία. Από τις υπόλοιπες επιχειρήσεις, το 32% επισημαίνει τη χαμηλή ζήτηση, το 36% την ανεπαρκή χρηματοδότηση και ένα 22% τη γραφειοκρατία, την οικονομική ύφεση, την υψηλή φορολογία, τον έντονο ανταγωνισμό, τις μεγάλες εκπτώσεις, την έλλειψη μελετών και μεγάλων έργων κ.α., ως τα κυριότερα λειτουργικά κωλύματα.

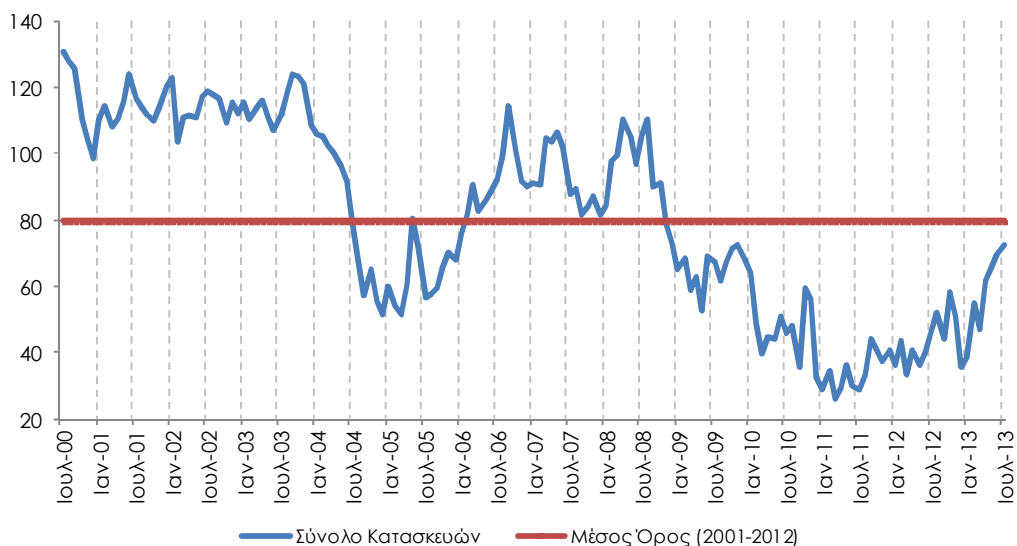
Στους επιμέρους κλάδους, η βελτίωση του συνολικού δείκτη εκπορεύεται από την αισθητή άνοδο των προσδοκιών και στους δύο επιμέρους τομείς. Αναλυτικότερα:

Πίνακας 3: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Κατασκευές

Τομέας	Ακραίες τιμές		Μέσος όρος								
	Min	Max	2001-2012	2008	2009	2010	2011	2012			
Κατασκευές (1996-2006=100)	26,3 Μαρ-11	123,8 Σεπ-03	79,7	95,3	65,5	47,4	34,2	43,2			
2012											
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
36,4	43,4	33,2	40,8	36,5	40,0	46,3	52,0	44,4	58,3	51,1	35,6
2013											
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
38,5	55,0	47,1	61,5	65,7	69,5	72,3					

Σημείωση: Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών υπολογίζεται με βάση τις εκτιμήσεις για το πρόγραμμα των εργασιών και τις προβλέψεις για την απασχόληση.

Πηγή: IOBE

Διάγραμμα 3: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Κατασκευές (1996-2006=100)

Πηγή: IOBE

Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στις **Ιδιωτικές Κατασκευές** κερδίζει έδαφος τον Ιούλιο και διαμορφώνεται στις 40,1 μονάδες (από 33,5), σημαντικά ανώτερα σε σχέση με την αντίστοιχη περσινή τιμή του (21,8 μονάδες). Η ανάκαμψη εκπορεύεται από τις λιγότερο δυσμενείς προβλέψεις για την απασχόληση (-37 από -46 μον. ο δείκτης), ενώ μικρή βελτίωση καταγράφεται στις προγραμματισμένες εργασίες, που όμως είναι πολύ χαμηλά (-81 από -85 μον. ο δείκτης). Από την άλλη πλευρά, οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα πορεία εργασιών των επιχειρήσεων επιδεινώνονται αισθητά, με το σχετικό αρνητικό ισοζύγιο να διπλασιάζεται στις -52 μονάδες, ενώ οι μήνες εξασφαλισμένης δραστηριότητας επανέρχονται στα επίπεδα Μαΐου, στους 5,2 μήνες (από 3,7). Στις τιμές, οι αποπληθωριστικές προσδοκίες εξομαλύνονται (-28 από -44 μον. το ισοζύγιο), ενώ τέλος, το οριακό 1% των επιχειρήσεων δεν αναφέρει λειτουργικά εμπόδια, με το 59% να δηλώνει ως βασικότερο πρόσκομμα την ανεπάρκεια χρηματοδότησης και το 29% τη χαμηλή ζήτηση.

Ανοδικά για τέταρτο διαδοχικό μήνα, αν και ηπιότερα, κινείται ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών και στις **Κατασκευές Δημοσίων Έργων**, φθάνοντας στις 89,3 μονάδες (από 86,2), στην υψηλότερη επίδοση των τελευταίων τεσσάρων ετών. Η βελτίωση αυτή οφείλεται στην ελαφρά ανάκαμψη και των δύο βασικών μεταβλητών: στις θετικές από τον προηγούμενο μήνα προβλέψεις για την απασχόληση σημειώνεται νέα, μικρή άνοδος (+22 από +19 μον. ο σχετικός δείκτης), ενώ και οι δυσμενείς προβλέψεις για τις προγραμματισμένες εργασίες κερδίζουν ήπια έδαφος (-58 από -61 μον. το ισοζύγιο). Στους υπόλοιπους δείκτες, μικρή πτώση σημειώνεται στο δείκτη των εκτιμήσεων για τις τρέχουσες εργασίες των επιχειρήσεων (-7 από -1 μον.), ενώ στις τιμές, η αποπληθωριστική τάση εντείνεται σημαντικά (-38 από -6 μον. το ισοζύγιο). Το ποσοστό των ερωτηθέντων που δηλώνει απρόσκοπτη επιχειρηματική λειτουργία διαμορφώνεται στο 13% (από 14%), με τις υπόλοιπες επιχειρήσεις να επισημαίνουν τη χαμηλή χρηματοδότηση (25%), τη χαμηλή ζήτηση (34%) και την τρέχουσα οικονομική κατάσταση (28%) ως τα βασικότερα επιχειρηματικά τους προσκόμματα.

ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ: Οριακή εξασθένηση προσδοκιών, δυσμενείς παραμένουν οι προβλέψεις για τις πωλήσεις

Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στο **Λιανικό Εμπόριο** τον Ιούλιο επιδεινώνεται ελαφρά και διαμορφώνεται στις 72,4 μονάδες (από 73,9), σε υψηλότερα επίπεδα από πέρυσι. **Οι αρνητικές εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις διευρύνονται, ενώ και οι δυσμενείς προβλέψεις για τις πωλήσεις του επόμενου τριμήνου παραμένουν ισχυρές. Στους εξεταζόμενους κλάδους, οι τάσεις είναι μικτές.** Αναλυτικότερα, οι αρνητικές εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για τις τρέχουσες πωλήσεις τους ενισχύονται, με το σχετικό δείκτη να κινείται στις -42 μονάδες (από -37) και τα 3/5 των επιχειρήσεων να αναφέρουν χαμηλές πωλήσεις. Ωστόσο και προβλέψεις για την εξέλιξη των πωλήσεων το επόμενο τρίμηνο παραμένουν αρνητικές (στις -22 μονάδες το σχετικό ισοζύγιο), αλλά σε ηπιότερο βαθμό, καθώς τα 2/5 των επιχειρήσεων αναμένουν μείωση πωλήσεων το επόμενο τρίμηνο. Οι εκτιμήσεις για τα αποθέματα δεν μεταβάλλονται σημαντικά, με το σχετικό δείκτη να υποδηλώνει μικρές ρευστοποιήσεις (-3 μονάδες). Από τις υπόλοιπες μεταβλητές, το ισοζύγιο στις παραγγελίες προς προμηθευτές διαμορφώνεται εκ νέου στις -30 μονάδες, ενώ στις προβλέψεις για την απασχόληση καταγράφεται πώση στο σχετικό δείκτη, μετά από ένα εξάμηνο ανόδου (στις -6 από +3 μον.) Τέλος, στις τιμές, ο σχετικός δείκτης (-25 από -21 μον.) αποδίδει τις συνεχείς προσφορές και εκπτώσεις που γίνονται σε διάφορους κλάδους.

Οι εξελίξεις σε επιμέρους κλάδους του Λιανικού εμπορίου είναι οι εξής:

Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στα **Τρόφιμα – Ποτά – Καπνός** υποχωρεί και διαμορφώνεται στις 68,5 μονάδες (από 75,5), κατώτερα σε σχέση με την αντίστοιχη περυσινή περίοδο (80,9 μονάδες). Στις τρέχουσες πωλήσεις, ο σχετικός αρνητικός δείκτης υποχωρεί περαιτέρω, στις -50 μονάδες, ενώ αμετάβλητες παραμένουν οι αρνητικές εκτιμήσεις των αποθεμάτων (στις -12 μον. ο δείκτης). Ως προς τις προβλέψεις για τις πωλήσεις της επόμενης περιόδου, το σχετικό αρνητικό ισοζύγιο περιορίζεται ελαφρά (-19 από -23 μον.), με τις δυσμενείς προβλέψεις παραγγελιών προς τους προμηθευτές να εξομαλύνονται επίσης (-19 από -49 μονάδες ο δείκτης). Στις προβλέψεις για την απασχόληση του κλάδου, ο σχετικός δείκτης παραμένει θετικός (+4 από +6 μον.), με τα 9/10 των επιχειρήσεων πάντως να προβλέπουν σταθερότητα στις θέσεις εργασίας το επόμενο τρίμηνο. Έντονα αρνητικό βαίνει, τέλος, το ισοζύγιο στις τιμές (-40 από -25 μον.), με το 44% των επιχειρήσεων να αναμένει νέα μείωσή τους εντός του επόμενου τριμήνου.

Μικρή υποχώρηση καταγράφεται και στις επιχειρηματικές προσδοκίες στα **Υφάσματα – Ένδυση – Υπόδηση**, όπου ο σχετικός δείκτης διαμορφώνεται τον Ιούλιο κατά 4 μονάδες χαμηλότερα σε σχέση με τον Ιούνιο, στις 75,9 μονάδες, στα περυσινά όμως περίπου επίπεδα. Οι αρνητικές εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις εξομαλύνονται κατά 19 μονάδες, αλλά παραμένουν πολύ δυσμενείς (-51 μον. ο δείκτης). Όμως σημαντική άνοδο καταγράφει ο δείκτης των προβλέψεων για τις πωλήσεις της επόμενης περιόδου, ο οποίος ισοσκελίζεται. Στα αποθέματα, ο σχετικός δείκτης διαμορφώνεται στις +19 μονάδες, υποδηλώνοντας αποθέματα υψηλότερα από τα κανονικά για την εποχή, ενώ ως προς τις παραγγελίες προς προμηθευτές το επόμενο τρίμηνο, το έντονα αρνητικό ισοζύγιο εξομαλύνεται σχετικά (-42 από -56 μον.). Σε επίπεδο απασχόλησης, οι σχετικές προβλέψεις παραμένουν δυσμενείς (-29 μον. το ισοζύγιο), ενώ τέλος, στις τιμές, το 93% των επιχειρήσεων προβλέπει σταθερότητα.

Ελαφρώς ανοδικά κινούνται οι επιχειρηματικές προσδοκίες στα **Είδη Οικιακού Εξοπλισμού** τον Ιούλιο, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις 59,3 μονάδες (από 55,1), λίγο χαμηλότερα σε σχέση με τα αντίστοιχα περυσινά επίπεδα (63,5 μον.). Οι εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις

παραμένουν σχεδόν στα ίδια, αρνητικά επίπεδα (στις -45 από -43 μον. ο δείκτης), ενώ αμβλύνονται οι πολύ αρνητικές προβλέψεις για τις πωλήσεις της επόμενης περιόδου (-6 μονάδες). Τα αποθέματα παραμένουν σε υψηλά επίπεδα (+53 μονάδες), υποδηλώνοντας πολύ χαμηλά επίπεδα ρευστοποίησης, γεγονός το οποίο εξηγεί και τις αρνητικές προβλέψεις των παραγγελιών προς προμηθευτές το επόμενο τρίμηνο (-43 μονάδες). Οι αρνητικές προβλέψεις για την απασχόληση κερδίζουν ελαφρά έδαφος, παραμένοντας όμως έντονα υποτονικές (-20 από -28 μον. ο δείκτης), ενώ τέλος, στις τιμές, οι αποπληθωριστικές προσδοκίες εξομαλύνονται ελαφρά (-18 από -27 μον. το ισοζύγιο), με την πλειονότητα των επιχειρήσεων όμως (82%) να αναμένει σταθερότητα.

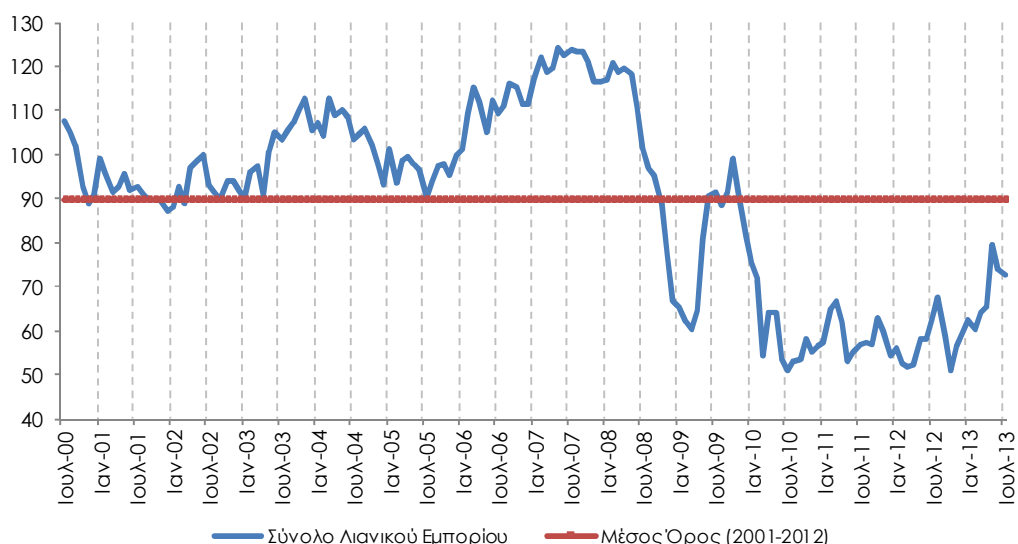
Πίνακας 4: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στο Λιανικό Εμπόριο

Τομέας	Ακραίες τιμές		Μέσος όρος								
	Min	Max	2001-2012	2008	2009	2010	2011	2012			
Λιανικό Εμπόριο (1996-2006=100)	50,8 ούλ-10	124,3 Μαι-07	89,9	102,5	80,4	59,2	58,9	57,1			
2012											
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
56,0	52,7	51,9	52,4	58,2	58,2	62,7	67,5	58,4	51,1	56,2	59,4
2013											
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
62,6	60,3	64,2	65,4	79,5	73,9	72,4					

Σημείωση: Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών υπολογίζεται με βάση τις εκτιμήσεις και τις προβλέψεις για τις πωλήσεις και τις εκτιμήσεις για το ύψος των αποθεμάτων.

Πηγή: IOBE

Διάγραμμα 4: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στο Λιανικό Εμπόριο (1996-2006=100)

Πηγή: IOBE

Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στα **Οχήματα – Ανταλλακτικά** ενισχύεται ελαφρά, στις 94,1 μονάδες (από 92,5). Οι χαμηλές εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις του κλάδου κερδίζουν έδαφος, αν και ήπια, με το σχετικό δείκτη να φθάνει στις -21 μονάδες (από -26). Στα αποθέματα καταγράφεται οριακή αρνητική μεταβολή στις σχετικές εκτιμήσεις, με το ισοζύγιο να διαμορφώνεται στις -19 μονάδες. Ανάλογη είναι η εξέλιξη και στις προβλεπόμενες πωλήσεις (-6 από -4 μον. ο δείκτης), ενώ στα υπόλοιπα στοιχεία, ο αρνητικός δείκτης για τις προβλέψεις απασχόλησης διπλασιάζεται στις -13 μονάδες, με τα 3/10 των επιχειρήσεων να αναμένουν

μείωση των θέσεων εργασίας στον κλάδο το επόμενο διάστημα. Το αρνητικό ισοζύγιο παραγγελιών προς προμηθευτές επίσης διπλασιάζεται στις -12 μονάδες, ενώ τέλος στις τιμές, το σχετικό αρνητικό ισοζύγιο διευρύνεται στις -15 μονάδες (από -9).

Περαιτέρω εξασθένηση καταγράφεται στις επιχειρηματικές προσδοκίες στα **Πολυκαταστήματα** τον Ιούλιο, με το σχετικό δείκτη να περιορίζεται στις 50,6, στα ίδια επίπεδα με την αντίστοιχη περσινή του επίδοση. Από τις κύριες μεταβλητές του δείκτη, οι αρνητικές εκτιμήσεις των τρεχουσών πωλήσεων ενισχύονται (-94 μον. ο δείκτης), ενώ και οι προβλεπόμενες πωλήσεις σημειώνουν αισθητή πτώση στο σχετικό τους ισοζύγιο (-67 μονάδες). Από την άλλη πλευρά, σημειώνεται ίσως και λόγω των εκπτώσεων μεγάλη ρευστοποίηση αποθεμάτων, με το σχετικό ισοζύγιο να υποχωρεί στις -34 μονάδες, όμως οι παραγγελίες προς προμηθευτές δεν ενισχύονται ανάλογα. Ο σχετικός δείκτης και στην απασχόληση του κλάδου το επόμενο τρίμηνο χάνει επίσης έδαφος, ενώ τέλος, στις τιμές, οι αποπληθωριστικές προσδοκίες εντείνονται, αφού πάνω από τις μισές επιχειρήσεις αναμένουν μείωση τιμών το επόμενο τρίμηνο.

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ: Ήπια εξασθένηση των επιχειρηματικών προσδοκιών στους περισσότερους κλάδους, με εξαίρεση τα Ξενοδοχεία – Εστιατόρια

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις **Υπηρεσίες** κινείται πτωτικά τον Ιούλιο, μετά από ένα τρίμηνο ανόδου και διαμορφώνεται στις 76,1 μονάδες (από 79,2), παραμένοντας όμως σε υψηλά επίπεδα. **Από τα επιμέρους στοιχεία του δείκτη, οι προβλέψεις για τη ζήτηση του τομέα επιδεινώνονται στους περισσότερους τομείς, επανερχόμενες σε αρνητικά επίπεδα, με εξαίρεση τα Ξενοδοχεία – Εστιατόρια – Τουριστικά Πρακτορεία, όπου οι προσδοκίες βελτιώνονται.** Αναλυτικότερα, ο δείκτης των εκτιμήσεων για την τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων διαμορφώνεται στις -2 μονάδες, στα ίδια επίπεδα με εκείνα του προηγούμενου μήνα. Αντίθετα, στις προβλέψεις για τη ζήτηση του επόμενου τριμήνου καταγράφεται πτώση 10 μονάδων στο σχετικό δείκτη, ο οποίος κινείται πλέον σε αρνητικό έδαφος στις -8 μονάδες. Στο ισοζύγιο εκτιμήσεων για τη ζήτηση του τρέχοντος τριμήνου, η τάση είναι επίσης οριακά αρνητική (-5 από -3 μονάδες), ενώ και ο σχετικός δείκτης για την απασχόληση επιδεινώνεται (-16 από -7 μον.), με το 27% (από 16%) των επιχειρήσεων να αναμένει μείωση των θέσεων εργασίας το προσεχές τρίμηνο και το 11% άνοδο (από 9%). Ως προς τις τιμές, η πτωτική τάση εντείνεται ελαφρά, με το σχετικό ισοζύγιο να επανέρχεται στα επίπεδα Μαΐου, στις -25 μονάδες (από -26), ενώ περιορίζεται στο 10% (από 14%) το ποσοστό εκείνων που δηλώνουν απρόσκοπτη επιχειρηματική λειτουργία. Από τις υπόλοιπες επιχειρήσεις, το 40% επισημαίνει την ανεπάρκεια κεφαλαίων κίνησης ως βασικότερο εμπόδιο στη λειτουργία του, το 22% την ανεπάρκεια ζήτησης, το 6% το ανεπαρκές εργατικό δυναμικό και το 21% παράγοντες όπως η τρέχουσα οικονομική συγκυρία και η ύφεση, η καθυστέρηση εισπράξεων Δημοσίου, η έλλειψη ρευστότητας των πελατών, η φορολογική αβεβαιότητα και η υψηλή φορολογία, οι υψηλές ασφαλιστικές εισφορές κ.α.

Σε επίπεδο βασικών κλάδων των Υπηρεσιών επισημαίνονται τα εξής:

Ανοδικά κινείται και τον Ιούλιο ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στα **Ξενοδοχεία – Εστιατόρια – Τουριστικά Πρακτορεία**, φθάνοντας στις 103,7 μονάδες (από 98,7), υψηλότερα έναντι της αντίστοιχης περσινής τιμής του (88,2 μονάδες). Οι επιχειρήσεις διατυπώνουν την ικανοποίησή τους από την πορεία της τρέχουσας κατάστασής τους, με το σχετικό δείκτη να κινείται στις +44 μονάδες, αν και οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα ζήτηση είναι απλώς θετικές (+4

μονάδες). Όμως, οι βραχυπρόθεσμες προβλέψεις για την πορεία της ζήτησης είναι μάλλον απαισιόδοξες, καθώς υπερισχύουν αυτοί που προβλέπουν υποχώρηση. Σε όρους απασχόλησης, οι προβλέψεις επιδεινώνονται καθώς οι περισσότερες εποχικές προσλήψεις έχουν ήδη πραγματοποιηθεί, αν και ο δείκτης παραμένει θετικός (+4). Στις τιμές, η συντριπτική πλειονότητα των επιχειρήσεων του κλάδου (90%) αναμένει σταθερότητα, ενώ τέλος, ένα 20% (από 22%) των επιχειρήσεων δηλώνει ακώλυτη επιχειρηματική λειτουργία, με το 42% να κρίνει ως βασικότερο επιχειρηματικό εμπόδιο την ανεπάρκεια κεφαλαίων κίνησης, το 24% την ανεπάρκεια ζήτησης και ένα 9% τους λοιπούς συγκυριακούς παράγοντες.

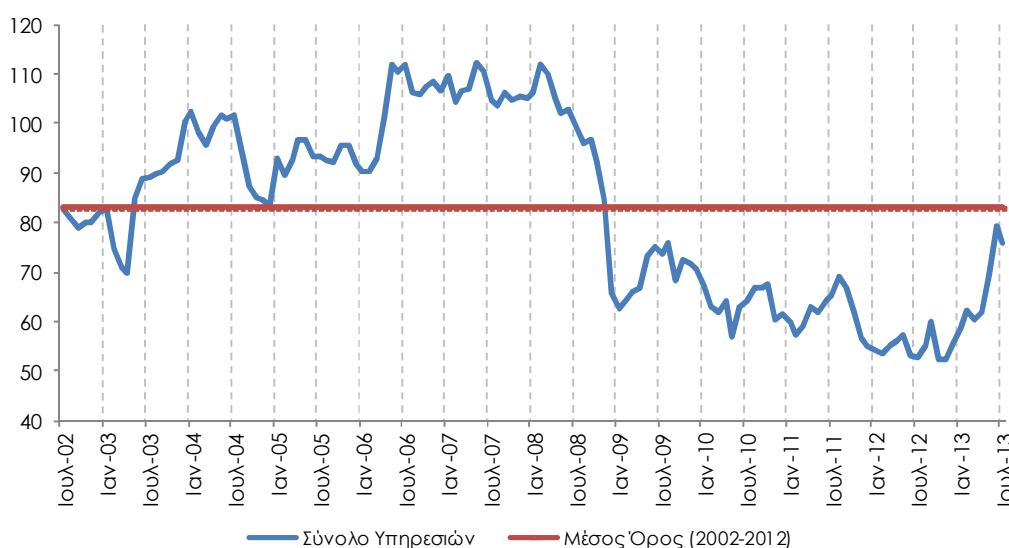
Πίνακας 5: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Υπηρεσίες

Τομέας	Ακραίες τιμές		Μέσος όρος								
	Min	Max	2001-2012	2008	2009	2010	2011	2012			
Υπηρεσίες (1998-2006=100)	53,4 Φεβ-12	122,5 γ' τρίμ. 01	85,1	97,8	70,1	63,6	61,7	54,8			
2012											
Ι	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ	
54,2	53,4	55,2	56,1	57,4	53,0	52,9	55,0	59,9	52,2	52,5	55,8
2013											
Ι	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ	
58,9	62,3	60,4	61,9	69,3	79,2	76,1					

Σημειώσεις: Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών υπολογίζεται με βάση την κατάσταση της επιχείρησης, καθώς και τις εκτιμήσεις και τις προβλέψεις για την πορεία της ζήτησης.

Πηγή: IOBE

Διάγραμμα 5: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Υπηρεσίες (1998-2006=100)

Πηγή: IOBE

Πτώση σημειώνει τον Ιούλιο ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στις **Διάφορες Επιχειρηματικές Δραστηριότητες**, κινούμενος στις 58,9 μονάδες (από 71,4), ανώτερα όμως σε σχέση με πέρυσι (36,4 μονάδες). Σε επίπεδο βασικών δεικτών δραστηριότητας, το αρνητικό ισοζύγιο στις εκτιμήσεις για την τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων διευρύνεται, φθάνοντας στις -23 μονάδες (από -14), ενώ και οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα ζήτηση επιδεινώνονται αισθητά (-21 από -9 μον. το ισοζύγιο). Η πτώση συνεχίζεται και στην προβλεπόμενη ζήτηση του επόμενου τριμήνου, με το σχετικό δείκτη να χάνει 28 μονάδες (-26), ενώ από τις υπόλοιπες

μεταβλητές, πτωτικά κινείται το ισοζύγιο στις προβλέψεις για την απασχόληση (-25 από +1 μον.), με το δείκτη πρόβλεψης για τις τιμές να παραμένει στις -27 μονάδες. Τέλος, το 5% των επιχειρήσεων (από 11%) δηλώνει απρόσκοπτη επιχειρηματική λειτουργία, με τις υπόλοιπες να αναφέρουν κυρίως την ανεπάρκεια κεφαλαίων κίνησης (45%), την ανεπάρκεια ζήτησης (18%) και την τρέχουσα συγκυρία (27%) ως τα βασικότερα λειτουργικά τους κωλύματα.

Σε καθοδική τροχιά κινούνται και οι προσδοκίες των επιχειρήσεων στους **Ενδιάμεσους Χρηματοπιστωτικούς Οργανισμούς** τον Ιούλιο (δεν περιλαμβάνονται οι Τράπεζες), με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις 70,3 μονάδες (από 75,2), ανώτερα πάντως από την αντίστοιχη περσινή τιμή του (45,9 μονάδες). Στις βασικές μεταβλητές, η υποχώρηση του δείκτη στις εκτιμήσεις για την τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων (-6 από +14 μον.) και την τρέχουσα ζήτηση (-6 από +2 μον.) δεν καταφέρνει να αντισταθμιστεί από την άνοδο του δείκτη προβλέψεων της βραχυπρόθεσμης ζήτησης (-9 από -18 μον.). Οι προσδοκίες για την απασχόληση μεταβάλλονται ελαφρώς αρνητικά (-6 από -4 μον. το σχετικό ισοζύγιο), εξέλιξη ανάλογη με εκείνη στις προβλέψεις για τις τιμές (-3 μον. το ισοζύγιο), όπου καθολικά σχεδόν (97%) οι επιχειρήσεις αναμένουν σταθερότητα. Τέλος, το 12% των επιχειρήσεων του κλάδου (από 16%) δηλώνει ακώλυτη επιχειρηματική λειτουργία, με τα 3/5 να αναφέρουν την ανεπαρκή ζήτηση ως σημαντικότερο εμπόδιο και από ένα 15% αμφότερα την ανεπάρκεια κεφαλαίων κίνησης και τους λοιπούς τρέχοντες παράγοντες.

Οι επιχειρηματικές προσδοκίες και στην **Πληροφορική και Ανάπτυξη Λογισμικού** επιδεινώνονται επίσης, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις 54,5 μονάδες, 10 μονάδες χαμηλότερα σε σχέση με τον Ιούνιο και 9 μονάδες υψηλότερα έναντι του αντίστοιχου περσινού επιπέδου του. Όλες οι βασικές μεταβλητές του δείκτη μεταβάλλονται αρνητικά: οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα δραστηριότητα και οι προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη ζήτηση επιδεινώνονται, με τους σχετικούς δείκτες να διαμορφώνονται στις -30 και -26 μονάδες αντίστοιχα (από -17 και -10 μον.), δυσμενής εξέλιξη η οποία συνεπικουρείται από την πτώση του ισοζυγίου των εκτιμήσεων για την τρέχουσα ζήτηση (-22 από -10 μον.). Οι αρνητικές προβλέψεις για την απασχόληση του κλάδου εντείνονται επίσης (-26 από -21 μον. ο δείκτης), ενώ πτωτικά κινείται και ο ήδη αρνητικός δείκτης των προβλεπόμενων μεταβολών των τιμών (-44 από -38 μον.). Το ποσοστό, τέλος, των επιχειρήσεων που δηλώνει απρόσκοπτη επιχειρηματική λειτουργία περιορίζεται στο 16%, ενώ από ένα 32% επισημαίνει αμφότερες την ανεπάρκεια ζήτησης και κεφαλαίων κίνησης ως βασικότερο πρόσκομμα στην ομαλή δραστηριότητά του.

Οι επιχειρηματικές προσδοκίες στον κλάδο των **Χερσαίων Μεταφορών** ατονούν ελαφρά τον Ιούλιο, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται 4 μονάδες χαμηλότερα, στις 100,1 μονάδες, σε πολλαπλάσια τιμή έναντι της αντίστοιχης περσινής του (18,4 μον.). Από τις βασικές συνιστώσες του δείκτη, οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα δραστηριότητα των επιχειρήσεων επιδεινώνονται ελαφρά (+21 από +26 μον. ο δείκτης), όπως και οι αντίστοιχες για την τρέχουσα ζήτηση του κλάδου (+10 από +18 μον. το ισοζύγιο). Ως προς την προβλεπόμενη ζήτηση, ο σχετικός δείκτης υποδηλώνει οριακή υποχώρησή της (+29 από +31 μον.), ενώ στα υπόλοιπα στοιχεία, οι αρνητικές προβλέψεις για την απασχόληση αμβλύνονται ελαφρά (-27 από -33 μον. ο δείκτης), με τις προβλεπόμενες τιμές να εκφράζουν κυρίως προσδοκίες σταθερότητας από το 93% των επιχειρήσεων (-7 από -4 μον. το ισοζύγιο). Μόνο το οριακό 1% των επιχειρήσεων εξακολουθεί να δηλώνει απρόσκοπτη λειτουργία, με το 45% να επισημαίνει την ανεπάρκεια κεφαλαίων κίνησης, το 23% την ανεπάρκεια της ζήτησης, το 20% το ανεπαρκές εργατικό δυναμικό και το 1/10 την τρέχουσα οικονομική κατάσταση ως τα κατεξοχήν λειτουργικά εμπόδια του κλάδου.

ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗ ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗ

Περαιτέρω άμβλυνση της καταναλωτικής εμπιστοσύνης

Ο δείκτης καταναλωτικής εμπιστοσύνης υποχωρεί τον Ιούλιο και διαμορφώνεται στις -70,9 μονάδες, από -66,5 τον προηγούμενο μήνα. Επανέρχεται έτσι στα επίπεδα του πρώτου τετραμήνου του έτους. **Η πολιτική αβεβαιότητα από τις αντιπαραθέσεις μεταξύ των εταιρών στην κυβέρνηση μέχρι τα τέλη Ιουνίου φαίνεται πως έπληξε, έστω σε μικρό βαθμό την καταναλωτική εμπιστοσύνη, παρότι η διαπραγμάτευση για την καταβολή της δόσης δεν αποτέλεσε εστία διενέξεων με τους δανειστές, όπως στο παρελθόν. Από την άλλη πλευρά, η αυξημένη τουριστική κίνηση επηρεάζει θετικά όσους εργάζονται στον ευρύτερο τομέα, ωστόσο η αναμενόμενη φορολογική επιβάρυνση από Σεπτέμβριο δεν επιτρέπει μεγαλύτερη υποχώρηση της απαισιοδοξίας.** Οι Έλληνες παραμένουν πάντως σταθερά οι πιο απαισιόδοξοι ευρωπαίοι καταναλωτές, με τα νοικοκυριά της Κύπρου να ακολουθούν, έχοντας καταγράψει όμως ελαφρά άνοδο στο σχετικό τους δείκτη τον Ιούλιο (-57,1 από -59,7 μον.). Η Πορτογαλία έρχεται τρίτη στη σειρά στη σχετική κατάταξη (-52,1 μον.), ενώ την πρώτη πεντάδα συμπληρώνουν η Βουλγαρία, η Σλοβενία και η Ρουμανία. Η καταναλωτική εμπιστοσύνη κινείται ανοδικά σε 15 χώρες τον Ιούλιο, ενώ θετικοί δείκτες καταγράφονται σταθερά στις σκανδιναβικές χώρες (Σουηδία, Φινλανδία, Δανία). Αναλυτικότερα για την Ελλάδα:

- **Δυσμενέστερες προβλέψεις για την οικονομική κατάσταση των νοικοκυριών**

Οι προβλέψεις των καταναλωτών τον Ιούλιο για την οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού τους τους προσεχείς 12 μήνες επιδεινώνονται εκ νέου, με το σχετικό δείκτη να κινείται στις -61,5 μονάδες (από -58,6). Το 72% των πολιτών αναμένει ελαφρά ή αισθητή επιδείνωση της οικονομικής του κατάστασης, και μόνο ένα 3% πιστεύει ότι αυτή θα βελτιωθεί ελαφρώς. Οι σχετικοί δείκτες στην ΕΕ και Ευρωζώνη διαμορφώνονται αντίστοιχα στις -6,4 και -8,9 μονάδες.

- **Αισθητή επιδείνωση στις προβλέψεις για την οικονομική κατάσταση της χώρας**

Εντόνως πτωτικά κινούνται οι προβλέψεις των νοικοκυριών για την οικονομική κατάσταση της χώρας τους το προσεχές 12-μηνο, με το σχετικό δείκτη να χάνει 8 μονάδες και να διαμορφώνεται στις -69,0 μονάδες. Τα 4/5 των καταναλωτών προβλέπουν μικρή ή αισθητή επιδείνωση (από 76%), ενώ το 7-8% το τελευταίο δίμηνο κρίνει ότι η κατάσταση θα βελτιωθεί ελαφρώς. Οι αντίστοιχοι δείκτες σε ΕΕ και Ευρωζώνη διαμορφώνονται στις -17,9 και -20,9 μονάδες.

- **Εντονότερες προθέσεις για αποταμίευση**

Ο δείκτης της πρόθεσης για αποταμίευση τους προσεχείς 12 μήνες κερδίζει έδαφος, εξέλιξη που εν μέρει αποτελεί επακόλουθο της ενίσχυσης της αβεβαιότητας, και διαμορφώνεται 6 μονάδες υψηλότερα, στις -72,6 μονάδες. Το 71% (από 80%) των νοικοκυριών στην Ελλάδα δεν θεωρεί καθόλου πιθανή την αποταμίευση το επόμενο 12μηνο, έναντι 11% (από 7%) που τη θεωρεί αρκετά ή πολύ πιθανή. Οι αντίστοιχοι δείκτες σε ΕΕ και Ευρωζώνη εξομαλύνονται, στις -8,1 και -9,4 μονάδες.

- **Βαθαίνει η απαισιοδοξία για την εξέλιξη της ανεργίας**

Ο δείκτης πρόβλεψης για την εξέλιξη της ανεργίας τους προσεχείς 12 μήνες αυξάνεται αισθητά, κατά 13 μονάδες, φθάνοντας στις 80,7 μονάδες. Εννιά στους δέκα πολίτες (από 82%) προβλέπουν ότι η ανεργία θα αυξηθεί ελαφρά ή αισθητά και μόλις ένα 3% (από 5%) αναμένει ελαφρά ή αισθητή μείωση. Οι αντίστοιχοι δείκτες σε ΕΕ και Ευρωζώνη περιορίζονται στις +27,4 και +30,4 μονάδες.

• Μικρή εξασθένηση στις προβλέψεις για μείζονες αγορές

Η πρόθεση των καταναλωτών για σημαντικές αγορές τους προσεχείς 12 μήνες (επίπλων, ηλεκτρικών συσκευών κ.λπ.) επιδεινώνεται τον Ιούλιο, ήπια ωστόσο, με το σχετικό δείκτη να κινείται στις -73,8 μονάδες (από -72,2). Τα 4/5 των καταναλωτών προβλέπουν ότι θα προβούν σε λίγο ή πολύ λιγότερες δαπάνες, ενώ ένα 2-3% το τελευταίο δίμηνο αναμένει ότι οι δαπάνες του θα αυξηθούν λίγο ή πολύ. Οι ευρωπαϊκοί αρνητικοί δείκτες διαμορφώνονται στις -24,1 και -25,9 μονάδες σε ΕΕ και Ευρωζώνη αντίστοιχα.

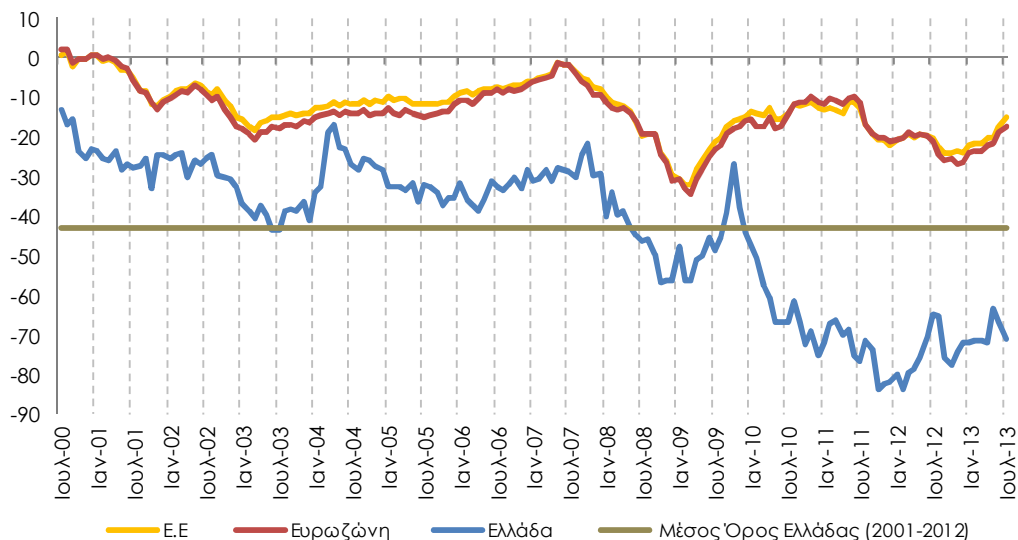
Πίνακας 6: Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτών (εποχικά εξομαλυμένα στοιχεία)

Περιοχή	Ακραίες τιμές		Μέσοι όροι									
	Min	Max	2001-2012	2008	2009	2010	2011	2012				
ΕΕ-27	-31,9 Μαρ-09	0,8 Ιαν-01	-13,0	-17,7	-23,1	-13,1	-15,5	-21,4				
Ευρωζώνη	-34,2 Μαρ-09	1,0 Ιαν-01	-14,2	-18,4	-24,8	-14,2	-14,5	-22,3				
Ελλάδα	-83,8 Οκτ-11	-16,9 Απρ-04	-43,2	-46,0	-45,7	-63,4	-74,1	-74,8				
Περιοχή	2012											
	Ι	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ
ΕΕ-27	-20,6	-20,0	-19,2	-20,1	-19,3	-19,6	-20,1	-22,6	-23,8	-24,2	-23,6	-24,0
Ευρωζώνη	-20,6	-20,1	-18,9	-19,7	-19,1	-19,6	-21,3	-24,4	-25,7	-25,5	-26,7	-26,3
Ελλάδα	-80,1	-83,5	-79,3	-78,7	-75,8	-70,4	-64,7	-65,2	-75,6	-77,5	-74,1	-72,1
Περιοχή	-20,6											
	Ι	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ
ΕΕ-27	-21,9	-21,6	-21,6	-20,4	-20,2	-17,5	-14,8					
Ευρωζώνη	-23,9	-23,6	-23,5	-22,2	-21,8	-18,8	-17,4					
Ελλάδα	-71,9	-71,4	-71,2	-71,8	-63,4	-66,5	-70,9					

Σημείωση: ο Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτών υπολογίζεται με βάση τις προβλέψεις για τη γενικότερη οικονομική κατάσταση της χώρας, την οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού τους, την πρόθεση αποταμίευσης και την πρόβλεψη για την ανεργία. Οι προβλέψεις κινούνται στο διάστημα +100 (όλοι προβλέπουν αύξηση) έως -100 (όλοι προβλέπουν μείωση) και εμφανίζονται ως διαφορές των θετικών-αρνητικών απαντήσεων. Αρνητική διαφορά σημαίνει ότι το ποσοστό αυτών που προβλέπουν μείωση του συγκεκριμένου μεγέθους είναι υψηλότερο του ποσοστού όσων προσδοκούν αύξηση και αντίστροφα.

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG Ecfm

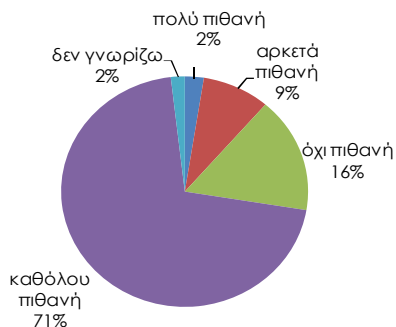
Διάγραμμα 6: Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτών (εποχικά εξομαλυμένα στοιχεία)

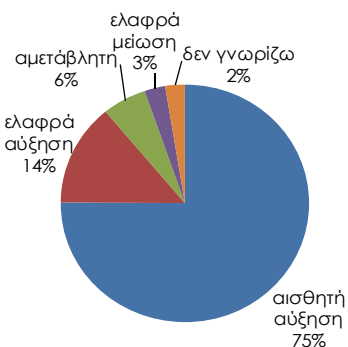
Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG Ecfm

Διάγραμμα 7: Βασικοί Δείκτες έρευνας καταναλωτών το επόμενο 12μηνο

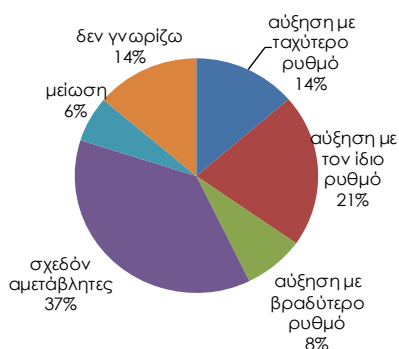
ΠΡΟΘΕΣΗ ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΗΣ

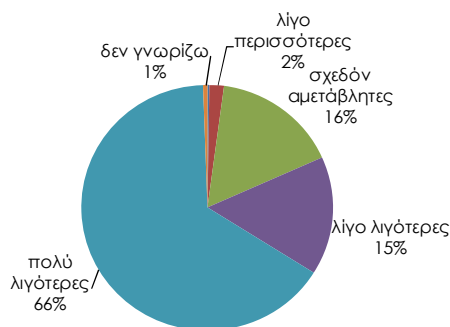
ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ

ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΤΙΜΩΝ

ΠΡΟΘΕΣΗ ΓΙΑ ΜΕΙΖΟΝΕΣ ΑΓΟΡΕΣ

Πηγή: IOBE

• **Συνεχίζει να επικρατεί η αποπληθωριστική τάση στις προσδοκίες των τιμών**

Ο δείκτης πρόβλεψης μεταβολών των τιμών τους προσεχείς 12 μήνες, αν και μεταβάλλεται ελαφρώς θετικά τον Ιούλιο, παραμένει σε αρνητικά επίπεδα (-2,8 από -4,1 μον.), με το ποσοστό εκείνων που προβλέπουν αύξηση τιμών με τον ίδιο ή ταχύτερο ρυθμό να παραμένει στο 35% και το ποσοστό όσων θεωρούν ότι οι τιμές θα μειωθούν ή θα παραμείνουν αμετάβλητες να αυξάνεται οριακά, στο 43%. Οι αντίστοιχοι δείκτες σε ΕΕ και Ευρωζώνη κινούνται στις +16,7 και +15,3 μονάδες.

• **Μικρή ενίσχυση του ποσοστού των νοικοκυριών που ανταπεξέρχονται στις υποχρεώσεις τους**

Ως προς τις εκτιμήσεις για την τρέχουσα οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού, το ποσοστό των καταναλωτών που δηλώνει ότι «μόλις τα βγάζει πέρα» μειώνεται στο 60% (από 63%), ενώ το αντίστοιχο εκείνων που αναφέρουν ότι αντλούν από τις αποταμιεύσεις τους διαμορφώνεται εκ νέου στο 16%. Το ποσοστό των καταναλωτών που δηλώνει ότι αποταμιεύει λίγο ή πολύ αυξάνεται στο 11% (από 8%), γεγονός που συνάδει με την άνοδο της πρόθεσης για αποταμίευση, ενώ τέλος, το ποσοστό όσων αναφέρουν ότι έχουν χρεωθεί παραμένει στο 13%.

Τον Ιούλιο, στην έρευνα καταναλωτών εξετάζονται **τρία επιπρόσθετα ζητήματα** σε τριμηνιαία βάση, τα οποία εξειδικεύουν ακόμα περισσότερο την πρόθεση για μείζονες αγορές διαρκών καταναλωτικών αγαθών (αυτοκίνητο, κατοικία) και έχουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον ως πρόδρομοι δείκτες για την ιδιωτική κατανάλωση. Αναλυτικότερα:

- Μικρή άνοδος στη μέτρηση Ιουλίου σε σχέση με εκείνη του Απριλίου καταγράφεται στην πρόθεση αγοράς αυτοκινήτου εντός των επόμενων 12 μηνών, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις -91,1 μονάδες (από -93,8). Οι σχετικοί δείκτες στην ΕΕ και την Ευρωζώνη βελτιώνονται ελαφρά, στις -73,5 και -76,6 μονάδες αντίστοιχα. Μόλις το 2% (από 1%) των Ελλήνων καταναλωτών δηλώνει εκ νέου ότι είναι πιθανό να αγοράσει αυτοκίνητο εντός 12μήνου.
- Οριακή ανάκαμψη καταγράφει τον Ιούλιο και η πρόθεση για αγορά ή κατασκευή κατοικίας εντός των επόμενων 12 μηνών, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις -94,5 μονάδες. Η επίδοση αυτή παραμένει δυσμενέστερη από τους αντίστοιχους ευρωπαϊκούς δείκτες, οι οποίοι διαμορφώνονται στις -88,8 και -89,9 μονάδες σε ΕΕ και Ευρωζώνη. Και σε αυτήν την περίπτωση, μόλις το 1% των νοικοκυριών δηλώνει ότι ίσως προβεί σε αγορά/ κατασκευή κατοικίας τον επόμενο χρόνο.
- Η πρόθεση πραγματοποίησης σημαντικών δαπανών για βελτίωση / ανανέωση της κατοικίας εντός των επόμενων 12 μηνών ανακάμπτει επίσης ελαφρά τον Ιούλιο, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις -88,8 μονάδες (από -90,1). Οι ευρωπαϊκοί δείκτες αυξάνονται οριακά και διαμορφώνονται στις -58,6 και -60,1 μονάδες σε ΕΕ και Ευρωζώνη αντίστοιχα. Το ποσοστό των νοικοκυριών που δηλώνουν ότι δεν είναι καθόλου πιθανό να πραγματοποιήσουν σημαντικές σχετικές δαπάνες το επόμενο διάστημα περιορίζεται οριακά στο 87% (από 89%), ενώ παραμένει στο 4% το ποσοστό όσων δηλώνουν ότι είναι αρκετά ή πολύ πιθανό να βελτιώσουν ή να ανανεώσουν την κατοικία τους.